

Pap Gábor: Az ég mennyezeti – Festett kazettás mennyezeteinkr?l

2013 augusztus 01. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

„A ég mennyezeti” kiadvány egyedülálló összegzése a hazai festett kazettás templomi mennyezetek főbb vonásainak. Pap Gábor (1939-) művészettörténész, tanár.

Egyetemi tanulmányait a ELTE Bölcsészettudományi karának magyar-művészettörténet szakán végezte. Életét meghatározta a művészetek, főképp a képzőművészet iránti elköteleződés. Az egyetemes emberi művelődés szemszögéből egyedülálló jelentőségű fejezetét képviselik a magyar művészettörténelemnek a festett kazettás mennyezetek. Pap Gábor „Az ég mennyezeti” című könyvében ezen festett kazettás mennyezetek szemet gyönyörködtető honi alkotásaival ismerteti meg az olvasót. A festett kazettás mennyezetek a magyar népművészet és egyházi művészet kiemelkedő alkotásai. Elsősorban a református és unitárius gyülekezetek templomainak falát díszítik motívumokról van szó.

A reformáció korában Magyarországon is fokozatosan felerősödött a templomok díszítettsége, a fatábla és karzat festészet mellett megjelentek és egyre inkább elterjedtek a mennyezet kazettáit díszítő képek. Eredeti forrásuk az itáliai reneszánsz táblafestészet. A kazettás mennyezetek gazdag motívumkincse szorosan egybefonódik más hazai népművészeti alkotások díszítő elemeivel is.

Magyarországon a fennmaradt kazettás mennyezetek száma százas nagyságrendben mozog. A kazettás mennyezetek igen szép példáit találjuk a Felső-Tisza vidékén, Somogy megyében és Baranya megyében a Dráva mentén, Heves, Gömör, Borsod megye területén, de végig az egész Felvidéken és különösen gazdagon Erdélyben és Kalotaszegen. Az erdélyiek közül a két legrégebbi az ádámosi és a gogánváraljai festett kazettás falmennyezet.

Pap Gábor „Az ég mennyezeti” című könyvében ezen különleges mennyezetek védelmében emel szót, rámutatva a festett kazettás mennyezetek pusztuló tendenciájára is. A szerző szerint fontos lenne ezen egyedülálló nemzeti értékek megőrzése az enyészettől, s fenntartása az utókor számára. „Az ég mennyezeti” írásgyűjtemény a festett kazettás mennyezeteink képanyagát kifejezetten művészeti szempontok szerint elemzi. Bemutatja gazdag figurális ábrázolásukat, a növényi és állatmotívumok változatait éppúgy, mint a teljes üdvtörténetek megjelenítésének módjait.

A mű írásgyűjtemény, mert egészen az 1970-es évek eleje óta, több részletben íródott könyvről beszélünk. 1994-ben került először a megjelenés közelébe a kötet egy tanulmánygyűjtemény részeként. 1992-ben ugyanis

útjára indult „Varázstükör” néven egy tanulmányorozat, melynek első könyvecskéje „A Napút fest?je” címet viselte, s Csontváry Kosztka Tivadar életm?vét elemzi. 1993-ban megjelent második kötete „Jó pásztor hagyatéka” címmel látott napvilágot, s ezen sorozat harmadik kötete lett volna Pap Gábor „Az ég mennyezeti” című tanulmánygy?jteménye, azonban sem anyagi, sem szellemi tekintetben nem állt rendelkezésre elegend? forrás létrejöttéhez, így csak sokévi kitartó munka eredményeképp jelenhetett meg önálló könyvként 2012-ben az Uroath Kiadó gondozásában. A kötet képi anyaga a festett kazettás templommennyezetek megörökítése érdekében is jóval az ezredforduló körül kezdett gyarapodni, Fábi János és Tamás, valamint Horváth Zoltán György fotóm?vészek jóvoltából. Pap Gábor „Az ég mennyezeti” munkája kiemelten foglalkozik a kárpátaljai Técs?, a szamosháti Gügye és az ormánsági Patapoklosi helyiségek templomainak festett kazettás mennyezeti anyagával is.

„Ha van olyan fejezete a magyar m?vészet történetének, amely az egyetemes emberi m?vel?dés szemszögéb?l vizsgálva minden kétséget kizáróan egyedülálló jelent?ség?, akkor a festett kazettás mennyezetek emlékcsoportja bízvást ilyennek mondható... Tapasztalati tény: a kárpát-medencei festett kazettás templomi mennyezetek képnylve főbb vonásaiban azonos a magyar népm?vészetével. Nemcsak a motívumvilág, de a formaragozás logikája és közös bennük. Ami az egyik területen szokatlan vagy rejtélyes, annak a magyarázata rendszerint a másikban található meg...” – írja a szerz?.

Forrás: anemzetikonyvekboltja.hu

Ajánló